

Fjölbrautaskóli Suðurlands

Kennarar áfangans:

Elín Una Jónsdóttir (EUJ)

Ragnhildur Elísabet Sigfúsdóttir (RES)

Áfangalýsing:

Í náminu er lögð áhersla á menningu víkingaaldar (800-1170). Nemendur kynnst tungumáli víkinga og þróun þess, frásagnarlist þeirra og hugsunarhætti með lestri ýmissa verka og fjölbreyttri verkefnavinnu. Farið er fram á sjálfstæð og vönduð vinnubrögð, metnað og virkni í námi. Nemendur fræðast um víkingatímamann auk þess sem þeir lesa Gylfaginningu í Snorra-Eddu, Íslendingasögu og/eða fornaldarsögu Norðurlanda og valin eddukvæði og dróttkvæði. Nemendur kynna sér verk samtímalistamanna sem vísa í menningu og hugsunarhátt víkingaaldar og vinna sjálfstætt lokaverkefni og kynna niðurstöður sínar.

Forkröfur: Einkunnin B eða hærra á grunnskólaprófi eða ÍSLE1DE05/ÍSLE1LR05.

Markmið áfangans:

Þekking

Nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- bókmenntum í lausu og bundnu máli sem eiga rætur að rekja til víkingaaldar
- siðferðislegum gildum á víkingaöld
- trúarbrögðum tímabilsins
- hvernig arfur víkingaaldar skilar sér inn í menningu og listir nútímans
- tungumáli víkingatímans og ýmsum breytingum sem orðið hafa til nútímans

Leikni

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa sér til gagns bókmenntaverk sem eiga rætur að rekja til víkingatímans
  - lesa sér til gagns fræðitexta um víkingatímamann og menningu hans
  - beita gagnrýninni hugsun við vinnslu verkefna þar sem skoðanir hans koma fram
  - nota á markvissan hátt viðeigandi hjálpargögn við frágang ritsmíða
  - draga saman og nýta upplýsingar úr ólíkum heimildum og tengja við eigin skoðanir
  - flytja af nokkru öryggi mál sitt frammi fyrir hópi fólks
-

Hæfni

Nemandi skal hagnýta þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna skapandi verkefni í tengslum við menningu og samfélag á víkingaöld
- greina þær breytingar í máli sem orðið hafa frá ýmsum textum víkingatímans til nútímamáls
- beita skýru og lýtalausum máli í ræðu og riti
- taka þátt í málefnalegum umræðum og byggja upp skýra röksemdafærslu
- tjá afstöðu og efasemdir um efni og komast að niðurstöðu
- túlka bókmenntatexta og kafa undir undir yfirborð hans til að leita dýpri merkingar

Kennslubækur og kennslugögn:

- Sölvi Sveinsson: *Guðirnir okkar gömlu ásamt Snorra-Eddu* í útgáfu Guðrúnar Nordal
- Jón Árni Friðjónsson: *Leiðslubók, stuttur leiðarvísir um íslenskar bókmenntir*
- Valin eddukvæði og dróttkvæði. Efni frá kennara og af veraldarvefnum
- *Brennu-Njáls saga* (í útgáfu Jóns Böðvarssonar, lðnú), valdir kaflar
- Valdir kaflar um landnám og víkingaöld, ljósrit frá kennara
- Valdir kaflar um málsögu, ljósrit frá kennara

Áætlun um kennslu og yfirferð á önninni:

Sjá nánari skilgreiningu á moodle

Dagsetning:	Námsefni/viðfangsefni:	Helstu próf og verkefni:
18. ág.	Kynning áfanga	
21. - 25. ág.	Norræn goðafræði Gylfaginning kaflar 1-19 <i>Leiðslubók</i> bls. 27-28	Skapandi verkefni úr sköpunarsögunni
28. - 1. sept.	Norræn goðfræði Gylfaginning kaflar 20-36 Guðirnir okkar gömlu, bls. 57-90 (3. kafli).	Verkefni í tengslum við goðafræði
4. – 8. sept.	Norræn goðafræði Gylfaginning kaflar 37-47	Verkefni í tengslum við goðafræði
11. – 15. sept.	Norræn goðafræði Gylfaginning kaflar 48-54	Verkefni í tengslum við goðafræði
18. – 22. sept.	Norræn goðafræði	Verkefni og próf úr goðafræði

25. – 29. sept.	Landnámið og menning víkinga <i>Guðirnir okkar gömlu</i> bls. 97-100, 102-104, 119-126 (4. kafli) <i>Leiðslubók</i> , kafli 1.1 Efni frá kennara	Verkefni
2. okt. – 6. okt. Miðannarmat 5. – 6. okt.	Landnámið og tungumálið Efni frá kennara	Verkefni og próf úr landnáminu, menningu og tungumáli
9. – 11. okt. Haustfrí 12.-13. okt.	Forn kveðskapur – dróttkvæði og eddukvæði	Verkefni
16. – 20. okt.	Forn kveðskapur - Helgakviða Hundingsbana II	Verkefni
23. – 27. okt.	Helgakviða Hundingsbana II Íslendingasögur, kynning <i>Leiðslubók</i> , bls. 47-62 (5. kafli), 69-72 (7. kafli)	Verkefni og próf úr fornum kveðskap
30. – 3. nóv.	Íslendingasögur <i>Brennu-Njáls saga</i>	Lestur og verkefni
6. – 10. nóv.	<i>Brennu-Njáls saga</i>	Lestur og verkefni
13. – 17. nóv.	<i>Brennu-Njáls saga</i>	Lestur og verkefni Tímaritgerð
20. – 24. nóv.	Vinna við lokaverkefni hefst	Lokaverkefni, sjálfstæð vinna
27. – 1. des. Dimision 1. des.	Lokaverkefni	Lokaverkefni, sjálfstæð vinna
4. – 7. des.	Lokaverkefni	Lokaverkefni, vörn

Vægi námsþátta í vetrareinkunn:

- Landnám, menning og tunga, verkefni og próf 10%
- Norræn goðafræði, verkefni og próf 30%
- Forn kveðskapur, verkefni og próf 15%
- Njála, verkefni og tímaritgerð 20%
- Lokaverkefni 15%
- Ástundun og virkni í tímum 10%

Kröfur og verkefnaskil:

- Ekkert lokapróf er í þessum áfanga og er því ætlast til að nemendur undirbúi sig mjög vel fyrir kennslustundir með lestri og vinni þau verkefni sem lögð eru fyrir.
- Ef nemandi kemst ekki í kennslustund **ber hann sjálfur ábyrgð** á því að fylgjast með kröfum um heimanám, próf og verkefnaskil. Oftast má sjá slíkt á moodle en einnig er hægt að hafa samband við kennara. Nemandi sem missir af prófi eða verkefni **vegna veikinda ber sjálfur ábyrgð á því að óska eftir sjúkraprófi** og skal hafa frumkvæði að því um leið og mætt er á ný.
- Allir nemendur eru skráðir í moodle og þurfa því að hafa reglulegan aðgang að tölvu.
- Öllum verkefnum skal skila á tilsettum tíma, tölvuunnum sé farið fram á það. Nemandi sem ekki skilar verkefni eða mætir ekki í próf fær einkunnina núll. **Einungis þeir sem eru löglega forfallaðir fá að taka sjúkrapróf.**
- Nemendum ber að virða höfundarrétt. Ritstuldur varðar við lög og er öllum slíkum málum vísað til skólastjórnenda.

Gert með ósk um gott samstarf og fyrirvara um breytingar, F.Su., 17. ágúst 2017.

Elín Una Jónsdóttir elinuna@fsu.is

Ragnhildur Elísabet Sigfúsdóttir ragnhildurelisabet@gmail.com